

Resume

Natura 2000 område nr. 146 Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området Hejede Overdrev (Heide Overdrev), Valborup Skov og Valsøllille Sø er på 1.330 ha. Området ligger umiddelbart syd for Hvalsø og strækker sig over ca. 8 km. Det udgøres af de statsejede Bidstrupskove, den privatejede Helvigstrup Skov og små privatejede overdrev i Lejre Kommune samt Valsøllille Sø og private skovarealer ved Skjoldenæsholm i Ringsted Kommune.

Hejede Overdrev blev frem til skovforordningen i 1805 anvendt til græsning af bønderne i Særløse, Skov Hastrup og de spredte skovgårde, men er i dag hovedsagelig skovbevokset.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte i alt 12 arter og naturtyper. Der er bl.a. tale om stor vand-salamander, overdrev med orkidéer, bøgeskove, ege- og blandskove samt elle- og askeskove. Omkring Hjortesø og ved Bøllesø findes veludviklet hængesæk; ved Ellesø og Stuelund er konstateret træbevoksede hængesække.

Områdets søer er ikke kortlagt, men Avnsø, Ellesø, Hejede Sø, Valsøllille Sø og Mortenstrup Sø er registreret som næringsrige søer, Bøllesø på Særløse Overdrev er dannet ved tørvegravning og registreret som brunvandet sø, og tillige indeholder området kalkrige søer.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering af de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirkede og truede af stor tilførsel af luftbåren kvælstof (eutrofiering). Flere af de lysåbne naturtyper er truede af tilgroning som følge af manglende afgræsning, ligesom invasive arter er en trussel for naturværdierne flere steder i området. Opstemning med deraf følgende vandstandshævning giver stedvis problemer for og truer naturtyper, som er afhængige af naturlige svingninger i vandstanden.

Intensiv skovdrift kan medføre, at skovnaturtyper forringes eller ødelægges, eller at skovnaturtyper konverteres til skovnaturtyper, der ikke er omfattet af habitatdirektivet.

Målsætning

Overordnet målsætning for området:

Natura 2000 området udgøres af et sammenhængende område med større skove med lysåbne naturtyper i eller i randen af skovområderne.

Natura 2000 områdets natur- og skovnaturtyper sikres god-høj naturtilstand.

Områdets nationalt truede naturtyper prioriteres højt. Det gælder kalkoverdrev (6210), surt overdrev (6230), tidvis våd eng (6410) og rigkær (7230). Hvor det naturmæssigt er muligt, udvides arealet af disse naturtyper, og forekomsterne sammenbindes.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	x			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger				x
Ekstensiv drift Fx indførsel eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	x			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	x			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				x
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		x		

Indsatsen for skovene vil helt overvejende dreje sig om beskyttelse af skovarealerne samt sikring af hensigtsmæssig skovnaturtypebevarende drift og pleje.

Indsatsen for de lysåbne naturtyper vil overvejende dreje sig om at sikre og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning), gennemføre en indsats over for invasive plantearter samt sikre udvidelse og sammenkædning af fragmenterede naturtypeforekomster. For vandafhængige naturtyper vil det være vigtigt at sikre en hensigtsmæssig hydrologi, ligesom der skal sikres gode levesteder for stor vandsalamander. Der foretages en udvidelse og sammenkædning af forekomsterne af overdrev, rigkær og hængesæk, hvor det naturmæssigt er muligt.